နောင်းပုံကျေးရွာ

မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၂၀-၂၀၂၄)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နောင်းပုံကျေးရွာ၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၂ခုနှစ်၊

မာတိကာ

မာတိကာ

စကားချီး

နောင်းပုံကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံ၊မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

၁။နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က)ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ)စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က)တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ)သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ)စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှု

(ဂ)ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င)ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ)သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ)စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ)ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င)ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ)ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ)လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ)အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု-လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

(ခ)အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

၇။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစိအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၈။ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည့်အချိန်ကာလ

(က)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ)ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ)ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ)အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

၉။ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ

၁၀။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ

(ခ)ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ)ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

၁၁။စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ)နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)စီမံကိန်းဇယားများ

(၁)လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁)	လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
ဇယား(၂)	လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား
ဇယား(၃)	ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား(၄)	ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ
ဇယား(၅)	ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား(၆)	ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ
ဇယား(၇)	ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈)　　ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉)　　ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂)ကကွအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁၀)　　ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁)　　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဖယား(၁၂)　　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၃)　　ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဇရိယာ

ဇယား(၁၄)　　အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅)　　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၆)　　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇)　　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၁၈)　　မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉)　　မွေးမြူရေးကကွထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၀)　　မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁)　　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား(၂၂)　　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်း၊ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)　　ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဇယား(၂၄)　　ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၅)　　သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးမှုနှုန်း

ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

ဇယား(၃၅) ကျေးရွာ၏လမ်း၊တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

ဇယား(၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးခြေအနေ

ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှား ရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၄၃)　　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

ဇယား(၄၄)　　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃)　　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ဇယား(၄၅)

ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း(ခ)　စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ

အတိုကောက်စာလုံးများ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၂ခုနှစ် မှ ၂၀၂၇ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံး သော လူအများ ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်းကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိရှိခဲ့သဖြင့် ထိရောက်မှု အားနည်းခဲ့ကြသည်။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များ နှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ များမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီးကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက် ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှုအခြေအနေများ ကိုဆန်းစစ်သုံးသပ် ရန်နှင့်အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင် မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည်စီမံကိန်း ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
နောင်းပုံကျေးရွာ၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်

နောင်းပုံကျေးရွာမြေပုံ

နောင်းပုံကျေးရွာ၊ ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်

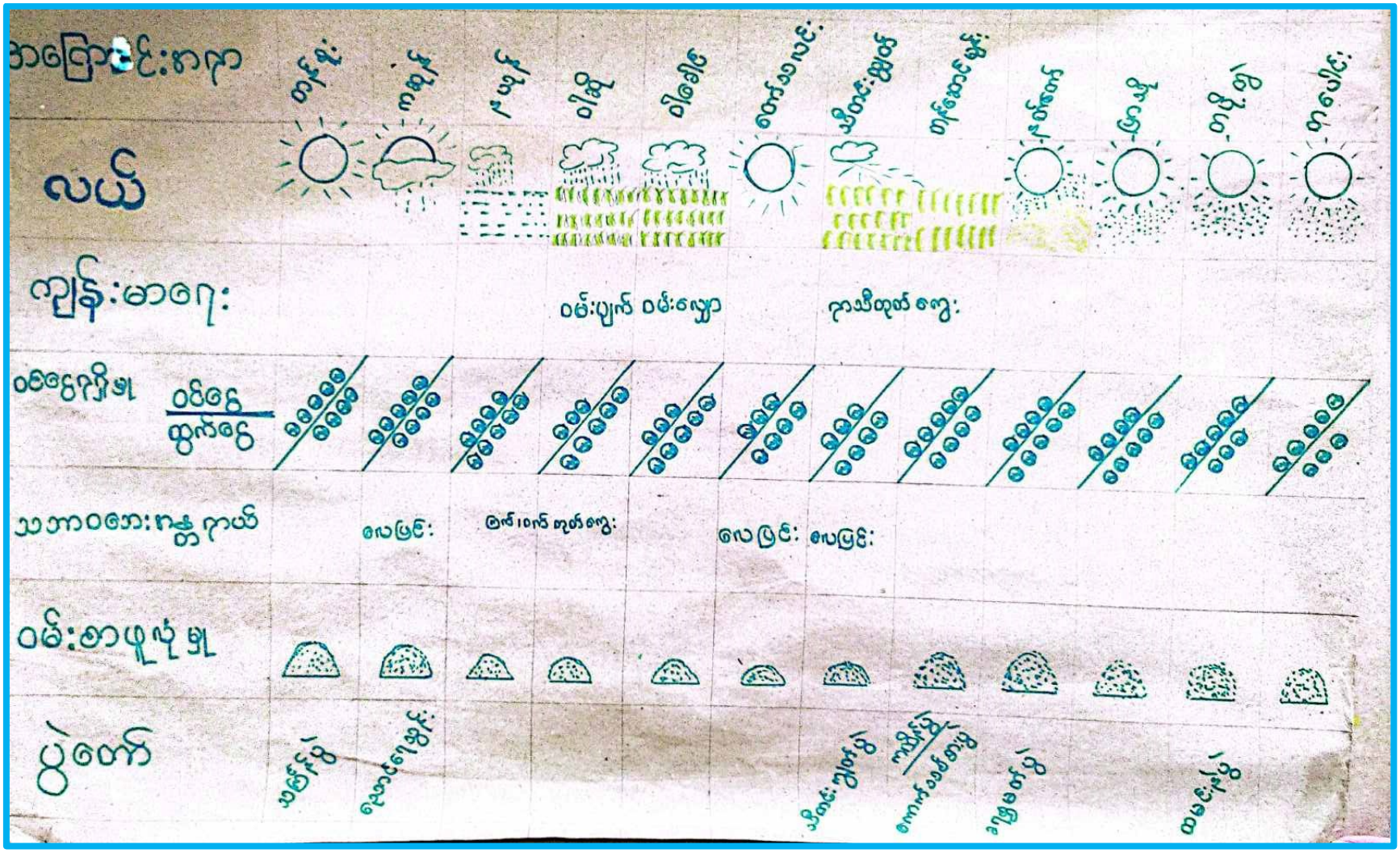

နောင်းပုံကျေးရွာ ကမ္ပဲ အစည်းအိုင်ရာချိန်ဆက်မှု

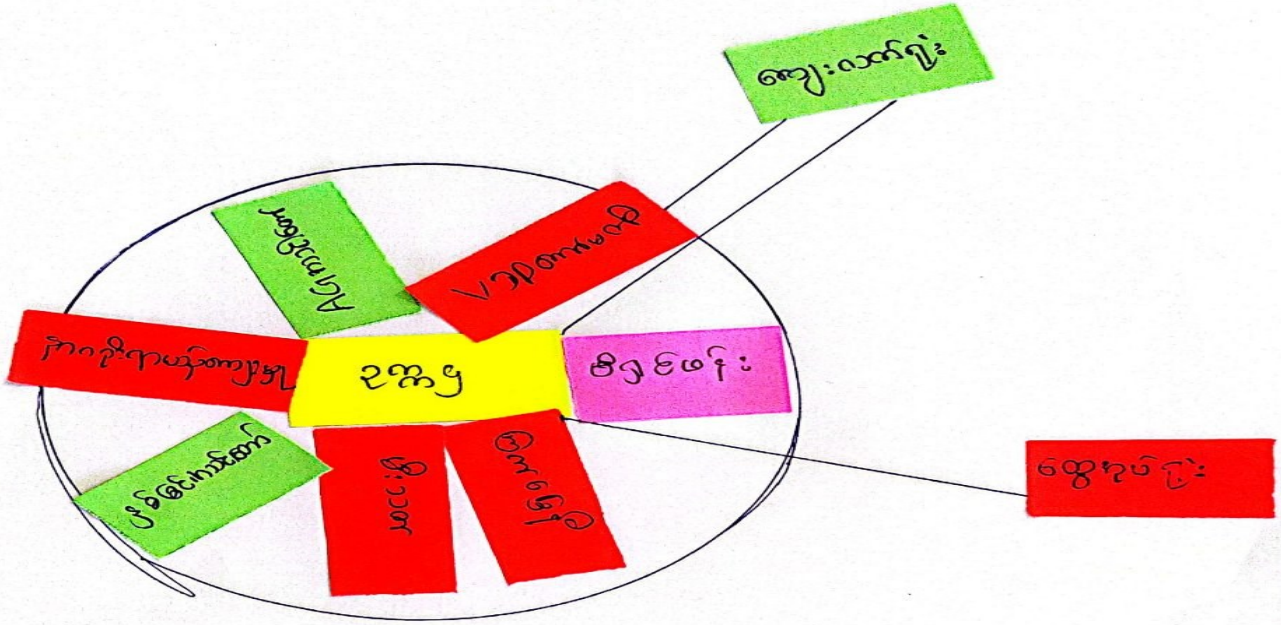

ရွာတွင်းကမ္ပဲ အစည်း

၁။ ဥက္ကမှ (အုပ်ချုပ်ရေးကမ္ပဲ)
၂။ မြို့ဖြစ်ဖန်း
၃။ ကြက်ဖြေနီ
၄။ မီးသက်
၅။ ဖွံ့ဖြိုးကာလိတ်
၆။ နောဂရီးရာယ်ကျေးမှု
၇။ AG ကာလိတ်
၈။ VDC

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁)နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့ လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်း ချက်များရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဘဏ်များ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၊သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှု ကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည်ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ်အပ်ချက်များ နှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ထိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း ကြောင့်ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယရေးနှင့်ပြည့်သူအရေး ရပ်တည်မူပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊)နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်ငင်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန် စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင် ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည်တြာရာပတ္တီး-နန်ကျင်တွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှာ ၁၀၄.၂၂ ဝန်းကျင်တည်ရှိပါသည်။ အအေး ပိုင်ဒေ သ၊မိုးရေချိန်များပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အေးမြမှုရှိသည်။ ကျေးရွာပတ်လည်တွင် တောင်တန်းတောင်ကုန်းများ ဝိုင်းရံထားပြီး မြေပြင်အနေအထားမှာ တောင် ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး တောင်ခြေမြေပြန့်တွင် လယ်ယာမြေများသည် ဆန်၊စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် နှင့် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီလွှာများလည်း ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးရန် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်တွင် တည်ရှိသော် လည်းကျေး ရွာအနီးပတ်လည်တွင် နိုင်ငံကျောက်ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ရွှေနှင့်အခြားတွင်းထွက်ပစ္စည်များထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ တောတောင်များရှိသဖြင့် သဘာဝ ဆေးဘက် ဝင်အပင်များနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေအတွက်ကျေးရွာအနီးရှိချောင်းရေမှစိုက်ပျိုးရေရရှိပြီးအဓိက အားဖြင့် မိုးရေသာ စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၁၆)စုနှင့် ကျား (၃၉၁)ဦး၊ မ(၄၀၃)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၇၉၄)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၇)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံ တော်၏တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၇)ဦးရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင်ကချင်လူမျိုးများ၊လဝေါ်၊ဗမာတိုင်းရင်းသားအများစုနေထိုင်ကြပြီးဗမာအခြားတိုင်းရင် းသားအနည်းငယ်နေ ထိုင်ကြပါသည်။ အလုပ်လုပ် ကိုင်နိုင်သောအရွယ်သည်ကျေးရွာရှိလူဦးရေ ပေါင်း(၆၇.၁%)ခန့်ရှိသဖြင့်လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ် ဖြစ်ကာလူငယ်များကိုသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာများလေ့ ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ် နိုင်သောအရွယ်ရှိအမျိုးသမီးဦးရေသည်အမျိုးသားဦးရေထက်အနည်းငယ်များ ပြားပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ- ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့် လျော့နည်းပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင်အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု၊(၁၅)စု၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု(၃၆)စု၊မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၂၀၇)စု၊)စုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင်သီး နှင့်စိုက်ခင်းမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်းမှီမှု၊စိုက်ခင်းသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ချောင်းရေနှင့် မိုးရေစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသဖြင့်ကျေးရွာစီး ပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းမြေ နေရာမှာ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မြေပိုင်မရှိသည့် အိမ်ထောင် စုအနည်းမှာ စိုက်ခင်းမြေများငှားရမ်းစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေလျော့နည်းကြသည်။ နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့သည့် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေအား ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင်ရရှိခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့်ငွေကြေး အရင်းအနှီးအား အတိုး နှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူနိုင်သဖြင့် ကျေး ရွာ၏စီးပွားရေးတိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုအနည်းသည် ဈေးရောင်း/ ဝယ်၊ လက်သမား ၊ကျပန်း၊လက်လုပ်လက်စားစသည့်လုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲအဆင့်သည် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်သာပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသမားများ၊လက်သမားနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ(၃၂%)ရှိကာဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီးအလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည်စာရင်းငှား အလုပ် သမား၊တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း မြေယာငှားရမ်းစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ရောင်း/ဝယ်လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေ ရရှိ နိုင် ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နေ့စားအလုပ်သမားရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ကျေးရွာအဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာစိုက် ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုသာလုပ်ကိုင်ကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏(၃)လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု (၁၈.၆%)၊(၃)လမှ(၆)လကြားဝမ်းစာဖူလုံမှု(၁၁.၉%) (၆)လမှ (၁၂)လထိဝမ်းစာဖူလုံမှု(၆၉.၃%)ရှိသည်။အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည်အကြွေးငွေ(၁၀၀၀၀/-)ကျပ်မှ(၃၀၀၀၀၀၀/-)ကျပ်ထိတင်ရှိနေကြသည်။ အိမ်ထောင်စု၂၀အိမ်ခန့်သည်အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီးထိုအိမ်ထောင်စုများမှာအများအားဖြင့်ဆင်းရဲကြသည်။ မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၅၀)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားအများစုသည်သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အဟာရပြည့်ဝစွာ ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းကြသော်လည်း အာဟာရချို့တဲ့သည့်ကလေးအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ငှက်ဖျား၊ ဆီးချို၊သွေးတိုးနှင့်သာမာန်ဖျားနာမှုများ ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့လည်းတစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးကျန်းမာရေးအသိအမြင်များယခုနှစ်ပိုင်းတွင်ပိုမိုသိရှိလာကြသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိသော်လည်း အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာအနီးရှိ ကားမိုင်မြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ဆေးဝါးကုသမှု ရရှိကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အလယ်အလတ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် အခြေခံရေးဖတ်တတ်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၀.၉%)ခန့်ရှိသည်။ ပညာရေးအလေးပေးမှုအားနည်းကြောင်းတွေ့ရသည်။ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အလယ်တန်း၊အထက်တန်းကျောင်းတို့အား ကားမိုင်မြို့သို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရသည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ အားနည်းနေပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား/မဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား/မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စကြီးကြီး မားမားမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးလူဦးရေသည် အမျိုးသားလူဦးရေထက် များပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာမာန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြား နယ်ပယ်များတွင် ကျား/မအခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေျဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေ အတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်တူညီသော်လည်းအလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းအဆင့်များတွင် မိန်းကလေး အရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက် ထက်ပိုများ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်မှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပအားလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့၊ ပညာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ် ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသဘောတရားတို့နှင့်ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ မရှိပါကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးသီးနှံကိုသာအဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးဧက (၂၅၇)ရှိသည်။ဆောင်းသီးနှံ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် (၈၀)တင်းရှိပြီး မြေပဲ ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် (၇၀)တင်း ထွက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာအလုပ်သမားရှားပါးမှု ပြဿနာကို ကြုံတွေ့ကြရပြီး အလုပ်သမားရရှိရန် လုပ်အားခများပိုမို ပေးရသဖြင့် စိုက်ပျိုးစရိတ် မြင့်မားရသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါတစ်ရံ မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုကို ကြုံရတတ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များ တစ်ရွာလုံး၏(၆၂.၂%)ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်၊နှင့်ဘဲမွေးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ တစ်အိမ်ထောင်စုအလိုက် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စားရေးသောက်ရေးအတွက် သာမွေးမြူကြသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ဖျားနာခြင်းရောဂါ၊ကြက်နာကျရောဂါနှင့်အအေးဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု၊ နည်းပညာများကို မြို့နယ်မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံ ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတိုးချဲ့စီးပွားဖြစ်မမွေးနိုင်ခြင်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အမြတ်များများမရရှိခြင်း၊ ဆုံးရှုံးမှုရှိခြင်း၊ အစားရှာ ခက်ခဲခြင်း၊မွေးမြူရေးအလုပ်သမားရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း၊ စနစ်တကျမထိန်းသိမ်းနိုင်ပါကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၇)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ လက်လုပ်လုပ်စားကျပန်း၊ ဈေးရောင်း၊လက်သမား၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေး၊ဘာသာ ရေးဝန်ထမ်းနှင့် ရေမဆေးကျောက်စိမ်းရှာလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများသာ ဝင်ငွေပုံမှန်ရှိကြ သော်လည်း လက်လုပ်လက်စားကျ ပန်းသမားများမှာ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိကြပါ။ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းမှာ အတတ်ပညာတတ်ကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေ များပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကားမိုင်မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကိုဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြုပြင်၊ မိတ်ကပ် အလှပြုပြင်၊ မော် တော် ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ဝပ်လျှော့၊ စသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအ များစုသည် အဆိုပါ သင်တန်း

များနှင့်အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ် အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သောအိမ်ထောင်စုများသည် သင်ကြားတတ်ကျွမ်းထား သည့် သက်မွေးပ ညာရပ်ဖြင့် ကျေးရွာတွင်လုပ်ကိုင်ရာတွင် တွက်ချက်ကိုက်မှုမရှိသဖြင့် မြို့ပေါ်တွင်သာ သွားရောက်ထူထောင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ကျေးရွာရှိ ချောင်းမှ သဲထုတ် ယူလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ လုပ်ကိုင်ထုတ်လုပ်ကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါး အထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ထည့်သွင်းသုံးစွဲမှုများပြားမှုကြောင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးပိုမို ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် သဘာဝအော်ဂဲနစ်မြေဩဇာများ စနစ်တကျသုံးစွဲမှုမရှိခြင်း၊နည်းပညာများမသိခြင်း တို့ကြောင့် ဓါတ်မြေဩဇာများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။ ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် တစ်ရွာလုံး သတ်မှတ်ထားသည့် စွန့်ပစ်နေရာများတွင် စနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြသော်လည်း ပလာစတစ်များ၊ဗူးခွံပုလင်းခွံများအား စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်မှု အနည်း ငယ်ရှိတတ်သည်။

(c) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှပြည်သူများ မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားလာစေရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် 'မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာစီမံကိန်း'ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း(၃၀၀)ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီအား အဖွဲ့ဝင်(၇)ယောက်ဖြင့်ဖွဲ့စည်းပေးပြီး ရန်ပုံငွေအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေ ချေးငွေကာလမှာ (၁)နှစ်ဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၁ကျပ်ခွဲ)ဖြင့် (၆)လတစ်ကြိမ် အတိုးပြန်လည်ပေးဆပ်ရပါသည်။ ရန်ပုံငွေအား ချေးယူလိုလျှင် ချေးငွေလျှောက်လွှာများဖြည့်စွက်ပြီး အာမခံနှစ်ဦးဖြင့် ချေးယူလျှောက်ထားနိုင်သည်။ ကျေးရွာကော်မတီမှ အတည်ပြုပေးပြီး မြို့နယ်ကော်မတီသို့စိတ်သဘောထားမှတ်ချက်ပေးနိုင်ရန် တင်ပြအတည်ပြုခံယူပြီး ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းများအတွင် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးမှုရှိပါသည်။ အဆိုပါချေးငွေမှာ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)ရှိသည့် တောင်သူများသာ ချေးယူနိုင်ကြပြီး ချေးငွေတစ်နှစ်ပြည့်လျှင် အရင်းနှင့်အတိုးအားပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရပါသည်။သမဝါယမအသင်းကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး ကျေးရွာရှိ အသင်းဝင်များ ငွေစုဆောင်းခြင်း၊ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်း များဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးချမ်းသာတတ်နိုင်သည့်သူများထံမှ တစ်လအတိုးနှုန်း၅%မှ၁၀%ကြားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေမိသားစုများထံမှ တစ်လ အတိုးနှုန်း၅ %မှ၁၀%ထိလည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (လယ်ယာ၊လုပ်ငန်းများ၊ရိက္ခာ၊ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး)တို့အတွက် ချေးယူကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေး ယူထားကြပြီး အကြွေးငွေမှာ တစ်သောင်းကျပ်မှ ဆယ့်ငါးသိန်းကျပ်ထိချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ)ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာရှိ အလယ်တန်းကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာမှာ (၅၄၀၀)စုတုရန်းပေရှိပါသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီးမူလတန်းအောင်ရခိုင်နှုန်းသည်ရခိုင်နှုန်းပြည့်အောင်မြင် သည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျား-၁၈၀၊မ-၁၉၇စုစုပေါင်း-၃၇၇ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်ကလေးအားလုံးကျောင်းအပ်နှံ ကြသည်။ တပည့်ဆရာအချိုးသည် ဆရာမ တစ်ဦးလျှင်ကျောင်းသား-၁၉၃ဦးရှိသဖြင့် ဆရာ၊မအင်အားလုံလောက်မှုရှိသည်။။။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂများ၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းများ၊ သင်ကြားမှုသင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများ အသင့်အတင့်လုံလောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာ

ရှိအလယ်တန်း နှင့်အထက်တန်း ကျောင်းအဆင့် ကျောင်းသားများသည် နယ်မြေ(၅)အ.ထ.ကကျောင်း များသို့ သွားရောက် ပညာ သင်ကြား ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးတတ်နိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုအချို့၏ ကျောင်းသားများသာမိုးကောင်းမြို့နှင့် မြစ်ကြီးနားမြို့ပေါ်ရှိဘော်ဒါဆောင်များသို့ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငွေကြေးမ တတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ကျောင်းသားကလေးများသည် ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ၊ခြေကျင်ဖြင့်သော် လည်းကောင်းရှဒူးဇွပ်ကျေး ရွာ သို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ရှိသည်။ထို့ပြင်ကျေးရွာမှ(၂)မိုင်အကွာနန်းကွေ့ကျေးရွာသူ/သားများ၏ ကျန်းမာ ရေး စောင့်ရှောက် တို့အတွက်လက်လှမ်းမီပါသည်။ ကျေးရွာနှင်မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးရရှိသဖြင့်အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန်လိုအပ်သောဆေးများအတွက် ရေခဲ သေတ္တာတစ်လုံးဖြင့် ထားရနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် အဝီစိတွင်း/တုံကင်များဖြင်းရေရှိရေးအသုံးပြုကြပါသည်။ နွေရာသီများတွင်တွင်းရေများ ခမ်းခြောက်သဖြင့် တစ်ရွာလုံး ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ စိမ့်စမ်းရေအား ရေပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရရှိအသုံးပြုကြပါသည်။ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စု အနည်း ငယ်မှာ အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး အလယ်အလတ်နှင့်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြေကျင်းတူးအဖုံးဖုံးပြီးသွပ်မိုးပျဉ် ထောင်၊ ဝါးထရံထောင်ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်းကျောင်းသူ/သားများအတွက်စာသင်ခုံ၊ပရိဘောဂများလုံလောက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာလူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေးအားကစားလုပ်ရန် ကျေးရွာအနီးတွင် ဘောလုံးကွင်းနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းတို့ရှိသည်။ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် သီးသန့်နေရာမရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ဘာသာရေးပွဲတော်များ၊နှင့်ရိုးရာဓလေ့ပွဲတောများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု ကင်းစင်လာစေရန် နှစ်စဉ် ဘောလုံးပွဲများ၊ပိုက်ကျော်ခြင်း၊နှင့်အခြားအားကစားများ စီစဉ်ကျင်းပပေးသည်။ လူငယ်များအတွက် ကျေးရွာတွင် မိသားစုစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်အတည်တကျလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်ရှားပါးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့် (မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း၊ VDPကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း)တို့တွင်လူငယ်များပူးပေါင်း ပါဝင်ကြသည်။ ကချင်လူမျိုးသာ အများစုနေထိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ပြီး လာဝေါ်လူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာကြီးမားမှု ရှိကြသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး- လမ်း၊တံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်၊ကား၊ထော်လဂျီသုံးဘီးဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြုနိုင်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၂၀၅)စီး၊စက်ဘီး(၁၃)စီး၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁၁)စီး၊ ကား(၆)စီး၊နွားလှည်း(၅)စီးတို့ကို အသုံး ပြုလျှက် ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကိုဆိုလာစတနစ်ဖြင့်ဆိုလာမီးလင်းရေးစနစ်ကိုအသုံးပြုကြပြီးကျေးရွာ၏ ၇၉.၄၅%ရာခိုင်နှုန်းခန့် အသုံး ပြုနေ ကြပါသည်။ မီးတိုင် မစိုက် ထားသည့် ကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုအသုံးပြုနေကြပြီး လိုအပ်သော လူမှုစီးပွားရေးအတွက် သတင်းအရင်း အမြစ်များ အတွက်လိုအပ်သဖြင့် ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်မရှိသေးပါ။သို့သော်ဘုန်ကြီးကျောင်း၊ဘုရားကျောင်းများ တွင်စာပေများသွား ရောက်လေ့လ ဖတ်ရှုနိုင်သည်။ရွာသားများသည်ကျေးရွာအနီးတွင်သတင်းစာ၊ဂျာနယ်များသွားရောက်ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီးတစ်ရွာလုံးအ တိုင်အတာ ဖြင့်တယ် လီဖုန်း နှင့်သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(စျ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် သာမာန်ခိုးလုမှုခင်းသာ တစ်ခါတစ်ရံသာဖြစ်ပြီး ရာဇဝင်မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိခြင်းကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုတို့ ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများသော်လည်း လူမျိုးစုပြဿနာ၊ ဘာသာရေးပြဿနာများ၊ လူနည်းစုမျိုးနွယ်များအပေါ် ထိခိုက်မှုများ မရှိပဲ ရွာသားအချင်းချင်း သင့်မြတ်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြသည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ ရွာသားများသည် မြို့နယ်ရဲစခန်း၊ရဲကင်းများသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါး သည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ရရှိအသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာစေသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုများအသုံးပြုခြင်း၊ ကျောင်းသူ/သား များအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊နှင့် မွေးမြူရေးအတွက် လိုအပ်သော လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်ခြင်း စသည့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလစေ မှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက် လာမှု အတွက်အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်ပညာတတ်များအတော်အသင့်ရှိပြီး လူဦးရေ၏(၆၃.၁%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်တင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကိုတိုး တက်ကောင်းမွန်လာစေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေျဘုယျအားဖြင့်ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှုရှိကြပြီးလိုအပ်သောကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု နှင့်ဝန်ဆောင်မှုအား လွယ်ကူစွာ လက်လှမ်း မှီကြပါသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော အရေးပေါ်ဆေးဝါးကုသခံယူမှု အတွက် ကားမိုင်မြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် ကျေးရွာပတ်လည် တောင်တန်း၊တောင်ကုန်းများ သစ်တောများ၊ စိမ့်စမ်းရေ၊ချောင်းရေများ ပတ်လည်ဝန်းရံလျှက်ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာ သည် တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး တောင်သူများအတွက် လယ်ယာမြေဆီလွှာမှာ အတင့်အသင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဆန်

စပါးများစိုက်ပျိုးရန် အထောက် အပံ့ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သဖြင့်ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မှီတင်ပို့နိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး အတွက်နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုအထောက် အပံ့များအားစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးမှုကို တိုးမြင့်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များမှာ ဈေးကွက်သဖြင့် ဝက်နှင့်ကြက်များကို တိုးချဲ့မွေးမြူကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှလည်းလို အပ်သော မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများပံ့ပိုးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင် ဖုန်းဆက် သွယ်ရေး ကိုဈေးကွက်နှင့်အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြား သတင်း အချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေသည် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများထည့်သွင်းအသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာများ ပိုမို ညံ့လာနိုင်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ချင်းမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့၍ မရရှိနိုင်သဖြင့် စိုက်ခင်းသမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

ကျေးရွာတွင် ဆည်နှင့်မြောင်းများ မရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ် အဓိက အသုံးပြုသည့် မိုးရေမှာ တစ်ခါတစ်ရံ မိုးမမှန်သဖြင့် စိုက်ပျိုးရန် ခက်ခဲပြီး အထွက် နှုန်းများ လျော့နည်းစေပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးများကို ခံနိုင်သည့် သီးနှံဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်သဖြင့် ထိရောက်သည့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း မရှိသေးပါ။ထိုကြောင့်စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန်လိုအပ် သည်။ ကျေးရွာတွင် ရင်းနှီးငွေကြေးအတွက် ချေးငွေများရရှိကြသော်လည်း တစ်ရွာလုံး ချေးယူနိုင်ခြင်းမရှိကြသေးပါ။ စိုက်ဘဏ်တွင်လည်း ချေးငွေယူရန် ပုံစံ(၇)ရှိသည့် လယ်သမားများသာ ချေးယူနိုင်ကြသည်။ သမဝါယမချေးငွေနှင့် မြစိမ်းရောင်ချေးငွေများလည်း ရန်ပုံငွေပေါ်မူတည် ၍ ချေးပေးသဖြင့် လုံလောက်စွာရရှိမှု မရှိကြပါ။ အခြား ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ချေးယူနိုင်သော်လည်း အတိုးနှုန်း မြင့်မားတတ်ကြသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် မွေးမြူကြသည့်တိရိစ္ဆာန်များမှာ ဒေသဖြစ် မျိုးများသာ မွေးမြူကြသဖြင့် အသားထွက်မှု လျော့နည်းကြသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိမှု အားနည်းသဖြင့် မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုး ထောက်ပံ့ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး လုံလောက်မှုအားနည်းသဖြင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန် ခက်ခဲကြပါသည်။

လူငယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများအား လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်သည် ကျေးရွာ၏ တက်သစ်လူငယ်များဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရန် ကြီးမားသည့် အဟန့်အတားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မူးယစ်အန္တရာယ်ကင်းစင်လာရန် အသိပညာဗဟုသုတဟောပြောပွဲကျင်းပပေးခြင်း အားကစားပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကျင်းပဆောင် ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမူကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်း ကုန်ထုန် လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့် ကုန်ကြမ်း၊အတတ်ပညာ၊အထိတွေ့တို့ရရှိမှုအားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကိုအောက်ပအတိုင်း ချမှတ် ထားပါသည်-

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးပေးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှ တစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိမည်၊

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်းနှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့် မြင့်မားလာစေမည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(၄) ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထုသည် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြည့်ဝစွာ ရရှိစေခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာ ဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စွာ သိရှိပြီး ကျန်းမာစွာ လိုက်နာနေထိုင်တတ်စေမည်။ လူငယ်၊ လူရွယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်အသိပညာများ သိမြင်ပြီး ဗဟုသုတပြည့်ဝသည့်လူတော်လူရည်ချွန်များ ဖြစ်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(၁)ကျေးရွာတွင် နည်းပညာ၊နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေး စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ရရှိရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ သယ်ယူနိုင်ရန် ထောက်ခံချက်များ ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများ နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက်ရောက်ထားသူများက တစ်ဖန်ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကိုမျှဝေပေးပြီးမိမိတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။ သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာဗဟုသုတများ အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကျင်းပပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ထိုအပြင်စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရေရှိမှုပြည့်ဝလုံလောက်စွာရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ရေသုံးစွဲသူများ စုဖွဲ့ပြီးစိုက်ပျိုး ရေရရှိရေးသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများအတွက် ချေးငွေရရှိစေရန်အတွက် ဘဏ်နှင့်၊အခြား အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းတို့နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။

(၂) ကျွန်ုတို့သည် လက်သမား/ပန်းရံ၊ အပ်ချုပ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် ကျောက်ဖြတ်သင်တန်းစသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် ကျေးရွာသားများအတွက်

သက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီးဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန်အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(၃) ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာပိုင်ခန်းမဆောင်၊ကျေးရွာစျေး၊ကျေးရွာလမ်း၊တံတားဆောက်လုပ်ကာကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက်အအုံများတိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး အတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ထိုအပြင်ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်းတိုး တက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၄) ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း၌ လိုအပ်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ဆရာမခန့်ထာ ရရှိရေးအတွက် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွား မည်။လူငယ်များ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာမှု အားကောင်းလာစေရန်နှင့် အသိပညာဗဟုသုတများ မြှင့်မားလာစေရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်း၊

စာပေပညာရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍စာကြည့်တိုက်နှင့်စာပေဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မည့်နေရာများရရှိစေရေး၊စာပေဟောပြောပွဲများစီစဉ်ကျင်းပနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေး အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲပေးခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမူသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးလက်လမ်း အဆင့်မြင့်တင်စေရေး

ရွာလယ်အဓိကလမ်းမကြီးမှာကျောက်ချောလမ်းဖြစ်၍ကျေးရွာနေပြည်သူများအနေဖြင့် လူမှုရေး၊စီး ပွားရေး၊အခြားကိစ္စများအတွက် သွားလာရန်တွက်လမ်းမကောင်း သဖြင့်ခရီးနှောင်းနှေးကြန့်ကြာမှု ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ်အဆင့်မြင့်တင်ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး/မွေးမြူဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး အထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်စေရေး

ကျေးရွာသည် ဆန်စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများသာအဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ တောင်သူများသည် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးများအား မိမိတို့၏ဒေသမျိုးစပါးများသာ စိုက်ပျိုးကြသဖြင့် အထွက်နှုန်းမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာစေပါသည်။ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအား ဝယ်ယူရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိကအရောင်း ဆိုင်များအား လက်လှမ်းမှီသော်လည်း ငွေကြေးအများအပြားမတတ်နိုင်ကြသဖြင့် ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သူနည်းပါးပါသည်။ ထိုကြောင့်

စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တောင်သူများအတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိစေရေးအတွက် အရစ်ကျပြန်လည်ပေးဆပ်စနစ် အစဉ်အစီများ ချမှတ်ပေးသင့်ပါသည်။ လယ်ယာစပါး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ဘဏ်မှ ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ချေးငွေရရှိရန်မှ လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)ရှိတောင်သူများသာ ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် တောင်သူများအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိရန် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)မရှိသေးသောတောင်သူများအား လျှောက်ထားရရှိနိုင်ရေး စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်မြေစာရင်းဌာနတို့မှ အလေးပေးဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးသမားများသည် မွေးမြူရေးအား တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဒေသဖြစ်မျိုးများသာ မွေးမြူနိုင်ကြပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ အသိပညာ ဗဟုသုတအားနည်းသဖြင့် မွေးမြူထားသည့် တိရိစ္ဆာန်များ ကြီးထွားမှု နည်းစေပါသည်။ ထိုကြောင့် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ အား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လိုသူများ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ရေး ပြန်လည်ဆင့်ပွား မျှဝေနိုင်စေရန် မွေးကဉ်စီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။ ကျေးရွာအရောက် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ အသိ ပညာပေး ဟောပြောပွဲများ၊ ရောဂါကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်များ အလေးပေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွက် ကျန်းမားရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးလိုအပ်သည့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအား တည်ဆောက် ပေးရန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ကျန်းမာရေးသားဖွားဆရာမ ခန့်ထားရရှိနိုင် ရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊အလှူရှင်များ၊ အခြားကျန်းမာရေး(NGO/INGO)တို့ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

(ဂ)ကျေးလက်စျေး တည်ဆောက်ရေး

ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာစျေးမရှိပါ။ကျေးရွာမှ(၂)မိုင်အကွာအေးမြသာယာစျေးတွင်သွားရောက်ဝယ်ယူရောင်းချကြသည်။ စျေးအဆောက်အဦးကောင်းမွန်ပြီးဝန်ဆောင်မှုအသင့်သင့်ကောင်းမွန်ပြီး ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုရနိုင်သည်။ကျေးရွာမှ (၅)မိုင်အကွာတွင် မြစ်ကြီးနားမြို့စျေးရှိပြီးယင်း စျေးတွင် ကုန်ပစ္စည်းများကိုလက်လီလက်ကားရောင်းချဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာစျေးရောင်းချရန် စျေးလိုအပ်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်မကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလ ဖော်ထုတ်၊ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိ နိုင်ပါ။ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classsification)တွင်

- သာမာအသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်	ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ						
	၁။ ကျေးရွာတွင်တံတားတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၅၀		၁	တံတားတည်ဆောက်ရန်ရန်ပုံငွေရရှိရေးအတွက်တင်ပြတောင်းခံခြင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
	၂။ နန်းကွေ့–နောင်းပုံကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ရေနုတ်မြောင်းနှင့်ရေပြွန်များတည်ဆောက်ခြင်း	၄၈		၂	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီးဆောင်ရွက်သွားမည်။	။
	၃။နယ်မြေ(၇)ပေ(၆၀၀)ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၄၆		၃		
	၄။ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၄၀		၇	ရန်ပုံငွေရှိရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသက်ဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
	၅။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း	၃၈		၈	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
	၆။ဘောလုံးကွင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း ဆောင်ရွက်ရန်	၂၈		၁၁	ရန်ပုံငွေရှိရေးအတွက်အား/ကာ ဦးစီးဌာနနှင့်ချတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
နည်းပညာ						
	၁။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း(ဝရိုန်ဆော်၊ သံပန်း၊စက်ချုပ်သင်တန်း၊ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်သင်တန်း/ တစ်လုံးထိုးအင်ဂျင်သင်တန်း)	၄၅		၄	သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်၍သင်တန်းများဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေး/လက်၊အသေးစား
	၂။ သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း	၃၅		၁၀	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊သက်ဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ						
	၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအထောက်အကူပြုသင်တန်း	၄၃		၅	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်သို့ပေးမည့် စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ် ပေးမည်။	ဌာန
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး						
	၂။ဘောလုံးကွင်းခြံစည်းရိုးဆောင်ရွက်ရန်	၃၃		၁၁	အား/ကာဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	

ပညာရေး

၁။ ကျောင်းစာသင်ခုံ၊ပရိဘောဂများလုံလောက်စွာရရှိရေး	၄၁	၆	ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီ၊ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ပညာရေးဌာန

လူမှုကာကွယ်ရေး

၁။မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်အသိပညာပေးခြင်း	၃၇	၉	ယဉ်ထိန်းရဲ/ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့်အသိပညာပေးခြင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ယဉ်ထိန်းရဲ/ကျန်းမာရေး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက်လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စဉ်	စီမံချက်လုပ်ငန်းအမည်	အဆင့်	၂၀၂၁-၂၀၂၂	၂၀၂၂-၂၀၂၃	၂၀၂၃-၂၀၂၄	၂၀၂၄-၂၀၂၅	၂၀၂၁-၂၀၂၅
၁	ကျေးရွာတွင်တံတားတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၁	Â				
၂	နန်းကွေ့-နောင်းပုံကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းရေနုတ်မြောင်းနှင့်ရေပြွန်များတည်ဆောက်ခြင်း	၂		Â			
၃	နယ်မြေ(၇)ပေ(၆၀၀)ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၃			Â		
၄	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း(ဝရိန်ဆော်၊သံပန်း၊စက်ချုပ်သင်တန်း၊ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်သင်တန်း/ တစ်လုံးထိုးအင်ဂျင်သင်တန်း)	၄		Â			Â
၅	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအထောက်အကူပြုသင်တန်း	၅					Â
၆	ကျောင်းစာသင်ခုံ၊ပရိဘောဂများလုံလောက်စွာရရှိရေး	၆					Â
၇	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၇					Â
၈	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း	၈					Â
၉	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်အသိပညာပေးခြင်း	၉					Â
၁၀	သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း	၁၀			Â		
၁၁	ဘောလုံးကွင်းခြံစည်းရိုးဆောင်ရွက်ရန်	၁၁					Â

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (Indicative)ဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ-လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရန်ပုံငွေမြှင့်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
၁။	ကျေးရွာတွင်တံတားတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း			Â		
၂။	နန်းကွေ့-နောင်းပုံကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းရေနုတ်မြောင်းနှင့်ရေပြွန်များတည်ဆောက်ခြင်း			Â		
၃။	နယ်မြေ(၇)ပေ(၆၀၀)ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း			Â		
၄။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း(ဝရိန်ဆော်၊သံပန်း၊စက်ချုပ်သင် တန်း၊ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်သင်တန်း/ တစ်လုံးထိုးအင်ဂျင်သင်တန်း)			Â		
၅။	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးအထောက်အကူပြုသင်တန်း				Â	
၆။	ကျောင်းစာသင်ခုံ၊ပရိဘောဂများလုံလောက်စွာရရှိရေး				Â	
၇။	ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း				Â	
၈။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း					Â
၉။	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်အသိပညာပေးခြင်း			Â		
၁၀။	သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း				Â	
၁၁။	ဘောလုံးကွင်းခြံစည်းရိုးဆောင်ရွက်ရန်			Â		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-တောင်သူအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေး အတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ရေကော်မတီက တစ်ရွာရေရှိရေးအတွက် စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းအတွက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်းရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သောအကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ---တောင်သူအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ ရေကော်မတီကလည်းတစ်ရွာလုံး ရေရရှိရေး စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် နည်းပညာ၊ရန်ပုံငွေအထောက်အပံ့များ ရရှိရေး ကျေးလက် ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများဖော်ပြရာတွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက်အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုများအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်း၊တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းအတွက် ရေကော်မတီ စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်မှုစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်ထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့် အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical Progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial Progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိရ အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက် များအပေါ်ဦးတင်ပါမည်–

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ အုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂မျက်နှာ၊ ၃မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်သောကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ် ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင် သောအခွင့်အလမ်းကို ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာလူမှုရေးစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်အချက်အလက်

ဇယား(၁) နောင်းပုံကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁နှစ်အောက်	၁၀	၇	၁၇	၂၁.၄%
၁နှစ် မှ ၅နှစ်	၂၀	၁၃	၃၃	၄.၁၅%
၅နှစ် မှ ၉နှစ်	၃၈	၃၀	၆၈	၈.၅၆%
၁၀နှစ် မှ ၁၄နှစ်	၄၆	၃၆	၈၂	၁၀.၃%
၁၅နှစ် မှ ၆၄နှစ်	၂၅၃	၂၈၀	၅၃၃	၆၇.၁%
၆၄နှစ် နှင့်အထက်	၂၄	၃၇	၆၁	၇.၆၈%
စုစုပေါင်း	**၃၉၁**	**၄၀၃**	**၇၉၄**	**၁၀၀%**

အိမ်ထောင်စုပေါင်း= ၁၁၆ တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေ= ၇

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၂) လုပ်သားအင်အား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အိမ်ထောင်စု	အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်(အိမ်ထောင်စု)	မှတ်ချက်
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၀	၈.၆%		မိုးရေများ၊စက်ရေတွင်းများရရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေဖြင့် ရာသီ ရာသီလိုက်သီးနှံစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးပြီး အဓိကအားဖြင့် စပါးနှင့်ဆောင်းသီးနှံများစိုက်ပျိုးကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ကျပန်း ရာသီလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင်လုပ်အား	၅၄	၄၆.၅%	၁၈	အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါးသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ အား အလုပ်သမားရှားပါးသဖြင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။
၂	**တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၀	၁၇.၂၄%		ကြက်၊ဘဲ၊ဝက်၊များသာမွေးမြူကြပြီး ဝက်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	၁၅၃		၉၈	
၃	**ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				နှစ်အိမ်ထောင်စုသာ ငါးလုပ်ငန်းမွေးမြူပြီး စီးပွားဖြစ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနည်းသည်။

- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း
  ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား
- မိသားဝင်လုပ်အား

---

၄ သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း
  ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား
- မိသားဝင်လုပ်အား

---

၅ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း — ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းဖြင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုလုပ်ကိုင်သူ
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား — မရှိပါ။
- နေ့စားလုပ်သား

---

၆ လျှပ်စစ်၊ ဘဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေဖြန့်ဝေရေးလုပ်ငန်း

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း — လျှပ်စစ်ဖြင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၇ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း — လက်သမားလုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းလုပ်

  အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ — ကိုင်သူမရှိပါ။
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၈ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း - - - ယာဉ်၊စက်ကရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများဖြင့်ဝင်ငွေရ

• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား •	၁		လုပ်ငန်းများအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူ(၁)ဦးသာရှိသည်။
၉ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)			
• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား •	၉ ၄၅	၇.၅၅%	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များဖြင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုနည်းသည်
၁၀ လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး			
• ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင်လုပ်အား	၃၇ ၂၅၅	၃၁.၈၉	၄၁
၁၁ ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း • ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား			ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းဖြင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။
၁၂ ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး • ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၃ ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)			

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၄ အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၅ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)

ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂	၁.၇%
• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		
• မိသားစုဝင်လုပ်အား	၂	

---

၁၆ ပညာရေး

• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၀.၈၆%
• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		
မိသားစုဝင်လုပ်အား	၁	

---

၁၇ ကျန်းမာရေး

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၈ **လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား

မိသားစုဝင်လုပ်အား

၁၉ **အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား ၂၆ ၂၂.၄%
- မိသားစုဝင်လုပ်အား ၁၆၇

---

၂၀ **ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း - -
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား -
-

စုစုပေါင်း ၁၁၆ ၁၀၀%

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၃)စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေရိယာ

(၁.၃.၁)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား (၃) ကောင်ရာကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုး

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ ဧက	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၂၀	ကောင်း	-	
ယာမြေ	၂၈	သင့်	မရရှိ	မိုးရေးအိမ်ရှိစက်ရေတွင်းများမှပိုက်ဖြင့် များဖြင့် သွယ်ယူရရှိ စိုက်ခင်းအားလုံး သွယ်ယူလျက်ရှိသည်။
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၁	သင့်	မရရှိ	
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၁		-	-
ခနိတောမြေ	-	-	-	- -
မြေလွတ်/လပ်	-	-	-	- -
သစ်တောမြေ	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	**၁၅၀**	**-**	**-**	**-**

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားဘဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမှီ)**
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တုကျောက်၊ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)စသည့်	မရှိ	
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	-	-
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ချောင်းဘေးရှိ သဲတစ်မျိုးသာ ထုတ်ယူရရှိသည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်မျိုးစိတ်များရှိသော်လည်း တောတောင်ထဲ ရယူနိုင်ရန် ခက်ခဲသည်

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိ အိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ကနှင့်အထက်	၃ကနှင့်၁၀ကကြား	၃ကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	နှစ်ထပ်၊သစ်သားခင်း၊ သစ်သားကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊သစ်သားကာ၊ ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ဝါးထရံခင်း ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး၊	ကြမ်းခင်း၊ဝါးထရံကာ၊ မိုးကာမိုး၊သွပ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	လက်တွန်းထွန်စက်၊ရေစုပ်စက်၊ မြက်ရိတ်စက်	ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	မပိုင်

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	-	-	-
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	စပါးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း	ဈေးရောင်း	ကျပန်းအလုပ်	ကျပန်းအလုပ်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ဆိုလာ၊ဖုန်း၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဒီဇယ် အင်ဂျင်၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊	ဖုန်း၊တီဗီ၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဆိုလာ	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ကျေးရွာတွင်အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၉)စု၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၇၃)စု၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု(၆၅)စု၊ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(၅)စုရှိကြောင်းတွေ့.ရသည်။

ဇယား (၆)ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	%	ဖြေရှင်းကျင့်သွားပုံ
၃လအောက်	၇	၆.၀၃%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၃လမှ၆လ	၉၅	၈၁.၈%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၆လမှ၁၂လ	၁၄	၁၂.၀၆%	ရိက္ခာအတွက် ငွေချေးယူကာ အလုပ်မှ (သို့)မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန် ရောင်းခရသည့်ဝင်ငွေများဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်ကျား	မ		ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖဝနှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	၁	-
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ကွက်၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ	၂၁		
အမျိုးသားဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ	၂		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြောမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ			

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ. . .)	နိမ့်	စိုက်ပျိုးမြေများ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မရရှိနိုင် အကန့်အသတ်ရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေများ နည်းပါးလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု ကြုံတွေ့လာသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	ကြီးမားသောမိုးခေါင်မှု မရှိသေးပါ။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှု အလွန် နည်းပါးသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြီးမားသောထိခိုက်ခံစားမှုမရှိသေးပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	-	

၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	သစ်လုပ်ငန်း၊ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးမှုများကြောင်းတွေ့ရသည်။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု လျော့နည်းလာသည်။
၁၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တီဘီရောဂါဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ကျေးရွာသူ/သားများ ရောဂါဆိုင်ရာအသိအမြင်များ ရှိလာသဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	-
၁၆	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
		-	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည် -
၁၇	ကူးစက်ရောဂါ	လတ်	Covid-19 ကူးစက်မှုရှိသည်။
၁၈	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	လူငယ်လူရွယ်များသည် အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည့် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲမှုတို့ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	အလုပ်မှရငွေဖြင့်မိသားစုဝမ်းစားမဖူလုံမှု ရှိတတ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှု၊ သီးနှံထွက်ကုန်များဈေးနှုန်းလျော့ကျမှုတို့ကြုံတွေ့ရပါက ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

၄	ဘဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ တွင်နေထိုင်သူ	နိမ့်	စိုက်ပျိုးရေးပိုးမွှားရောဂါများအနည်းငယ်ကျရောက်မှု ဖြစ်ပွားမှုရှိတတ်သည်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	–	မရှိ။
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	နိမ့်	မရှိ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	–	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ငါးမွေးမြူလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်း	နိမ့်	သီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ကျန်ရာသီများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသဖြင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိမှုကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများစည်းလုံးညီညွတ်စွာလုပ်ကိုင်ကြသည်။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	–	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးစွဲသူများအတွက် လူငယ်ပြုပြင်ရေးစခန်းရှိသော်လည်း ဆေးစွဲသူအချို့ ကျန်ရှိနေပါသည်။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၁၉	ကားသမား	နိမ့်	
၂၀	အခြား	–	မရှိ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(၂.၁.၁)ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပြဿနာများကိုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကိုဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွက် K.B.C မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီ၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ ကျောင်းအကျိုးဆောင်ကော်မတီ ၊မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ၊အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်လော်ဝေါ်စာပေယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့စသည့်လူထုအဖွဲ့အစည်း(၇)ဖွဲ့ရှိသည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူ	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
		(၁/၂/၃)	ကျား	မ	ပေါင်း	တာဝန်	များ(၄/၅)	(၆/၇/၈)
၁	K.B.C မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့	၂	၅	၄	၉	လူမှုရေးအဖွဲ.	၄	၇
၂	ကြက်ခြေနီ	၂	၂	၃	၅	။	၄	၇
၃	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	၂		၂၀	၂၀	ကျန်းမာရေး	၄	၇
၄	ကျောင်းကော်မတီ	၂	၃	၂	၅	ပညာရေး	၄	၇
၅	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး	၂	-	၂၀	၂၀	ကျန်းမာရေး	၄	၇
၆	အုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့	၂	၁၁		၁၁	လုံခြုံရေး/ကာကွယ်ရေး	၄	၇
၇	လော်ဝေါ်စာပေယဉ်ကျေးမှု	၂	၅	၂	၇	ဘာသာရေး	၄	၇

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ -ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇)	သင့်

(၈)	ညံ့(အားနည်း)

(၂.၁.၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းထားမှု မရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

ဇယား (၁၁)ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇၀	၆၀.၃၄%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၃ကေအောက်	၁၇	၁၄.၆%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၃ကေမှ၅ကေထိ	၂၇	၂၃.၂၇%	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၅ကေထိ	၂	၁.၇၂%	တောင်သူလတ်
၅	၁၅ကေအထက်	-	%	တောင်သူကြီး

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၂) ၀ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကော	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှိုင်ပတ်လုံး/ရာသီလိုက်)
၁	ဆည်	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-
၄	ဆည်မြောင်း	-	-	-
၅	အဝီစိတွင်း	-	-	-
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း	-	၂	-
၇	စိမ့်စမ်းရေ	-	-	-
၈	ရေသွင်းမြောင်း		၈၈	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၉	ချောင်းရေ	-		

(မှတ်ချက်)- မိုးရေကိုသာအသုံးပြု၍စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ကြသည်။ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုး သည့်ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိုမ့်/မြင့်/လတ်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/မြင့်/လတ်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၂၀	တင်း	၃၅	၅၅	၄၀	ဇွန်လ၊ ဒီဇင်ဘာလ	မြင့်	လတ်	
နှမ်း	၁၀	တင်း	၄	၅	၄.၅	ဩဂုတ်-နိုဝင်ဘာ	မြင့်	လတ်	
ပိန်းဥ	၁	ပိဿာ				ဇန်နဝါရီ- ဧပြီ	နိမ့်	လတ်	
ဆီမုန့်ညှင်း	၁၇	တင်း	၆	၇	၅	အောက်တိုဘာ-ဒီဇင်ဘာ	လတ်	မြင့်	
ကွမ်းသီး	၁					ဇွန်လ	နိမ့်	လတ်	
ဂရိတ်ဖု	၁					ဇွန်	နိမ့်	လတ်	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၄) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရှာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်	၁	-	စက်ပစ္စည်းမရှိသူများထံတွင်အခံကြေးငွေဖြင့်ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။
လက်တွန်းထွန်စက်	၃	-	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိ၊ မိမိစိုက်ခင်းများသာ အသုံးပြုကြသည်။
ရိတ်စက်	-		
ရေစုပ်စက်	၂	-	
မြက်ရိတ်စက်	၈	-	စိုက်ခင်းများမစိုက်ပျိုးမီ မြက်များကိုခုတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းရန်

အသုံးပြုကြသည်။

ခြေနင်းရေတင်စက်
ခြွေလှေ့စက် -
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် -

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	မရှိ	စိုက်ပျိုးမြေအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း တိုးချဲ့ရန်မြေအလုံအလောက်မရှိ။
ရေအရင်းအမြစ်၊	ရှိ	
သဘာဝမြေဆွေး၊ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး၊	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေးများအသုံးပြုနည်းပညာရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသုံးပြုလာနိုင်သည်။
ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး	ရှိ	သီးနှံအထွက်တိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ အဓိကထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေ/စိုက်ဘဏ်ချေးငွေမှချေးငွေရရှိပါသည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ရှိ	အေးမြသာယာ စျေး/မြစ်ကြီးနားမြို့စျေးမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။တချို့ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့၊မိုးညှင်းမြို့များမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဝယ်ယူထားပြီး ကျေးရွာတွင် ရောင်းချကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	စိုက်ခင်းသီးနှံထွက်ကုန်များကို ကာမိုင်းမြို့.နှင့်မြစ်ကြီးနားမြို့.စျေးများတွင် သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ပြီး အချို့သီးနှံရောင်းဝယ်သူများမှ ကျေးရွာစိုက်ခင်းထိ လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စိမ်းကိန်းရန်ပုံငွေ/စိုက်ဘဏ်မှ အတိုးနှုန်းနည်းစွာချေးယူနိုင်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာ ရနိုင်သည့်ရေအရင်းအမြစ်ရှိသော်လည်းဆည်မြောင်းပျက်စီးနေသဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာမရရှိပါ။ချောင်းရေကိုသာ စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ်အသုံးပြုကြသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကို ဈေးကွက်တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီ အသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ(ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး)တို့ကို ဈေးကွက်အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အလုပ်သမားများ ရှားပါးခြင်းကြောင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	သီးနှံဖျက်ပိုးများ ရာသီလိုက်ကျရောက်တတ်ပြီးအချို့ဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ကြသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိသော်လည်း မလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဧယား (၁၇) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
နွား	၂၁	၁၃၉	ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုများကြောင်းတွေ့ရသည်။
နို့စားနွား			နွားနို့များအားကျေးရွာတွင်ရောင်းချကြောင်းတွေ့ရသည်။
မြင်း	-		
ကျွဲ	-	-	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအသုံးပြုရန်တွက်တစ်ပိုင်/တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြသည်။
မြည်း	-		
လား	-		
ဆိတ်	-	-	
သိုး	-		
ဝက်	၄၁	၂၄၈	ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စုအများအားဖြင့်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွေးမြူကြပြီး ဒေသဝက်မျိုးကိုသာမွေးမြူကြသည်။
ကြက်	၁၁၆	၆၁၁၅	ဒေသကြက်မျိုးကိုသာမွေးမြူကြသည်။ကျေးရွာတွင် ရာသီအလိုက်ကျရောက်တတ်သော လည်လိမ်ရောဂါနှင့် အအေးမိဖျားနာရောဂါများက အဟန့်အတားဖြစ်နေသည်။
ဘဲ	၆	၃၆	
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း	-	-	
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-	-	
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း သဘာဝပေါက်အပင်များမှနွားစာရိက္ခာများရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	ဆည်ရေကိုအသုံးပြုကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများကို လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ကြသည်။
ချေးငွေ	ကျေးရွာမြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေနှင့်စိုက်ဘဏ်မှ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူရရှိနိုင်ကြသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ကာမိုင်းမြို့နှင့်မိုးကောင်းမြို့ဆိုင်များတွင် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မြို့နယ်မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း အပြည့်အဝ ရရှိမှု အားနည်းသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကာမိုင်းမြို့နှင့်ဖါးကန့်မြို့ဆိုင်များတွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများသည် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ရန် ခြံမြေနေရာ လုံလောက်စွာ ကျယ်ဝန်းမှုရှိသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ဝက်၊ကြက်များဖျားနာရောဂါ၊ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါများဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မွေးမြူရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ အအေးဒဏ်လွန်ကဲခြင်းလည်းဖြစ်ပွားတတ်သည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း၊ စောင့်ရှောက်နည်းများကို ကျေးရွာသူ/သားများ ပိုမိုသိရှိလာခြင်းဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရန် လွယ်ကူလာစေနိုင်မည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	-
သွင်းအားစုဈေးကွက်	-ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ဝယ်ယူနိုင်သည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သော်လည်း ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ရောင်းချနိုင်မှု ခက်ခဲတတ်သည်။
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် မွေးမြူရေးအသိပညာပေးမှုများ မကြာခဏ ရရှိနိုင်ပါက မွေးမြူသူများအတွက် အကျိုးပြုနိုင်ပါမည်။ မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ ကျေးရွာသို့ မကြာခဏလာရောက်ပညာပေးခြင်း၊

	မွေးမြူရေးသင်တန်းများကို ပို့ချလေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမည်။
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	-
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	-စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်လုပ်ငန်းအရင်းနှီးလက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ။
အခြား	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၀) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နှိမ့်/လတ် မြင့်)ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	-	-	-	
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	-			
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-	၂		
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	၉ -	 -	၄၉	
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၃၇		၂၅၅	
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-			
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေး	-			

	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)			
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-		
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၁	၁	
၁၃	ပညာရေး	၁၄	၁၄	လတ်
၁၄	ကျန်းမာရေး	-		
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-		
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	-		
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများ တွင် လုပ်ကိုင်သူများ	-		
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	-	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၃.၃.၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်နိုင်သူအရေအတွက် အများအပြားရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိချောင်းမှ သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သည်။ သဘာဝ ထုတ်ကုန် သဲထုတ်နိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်များရရှိလိုကြသည်။	အလုပ်ပုံမှန်ရရှိနိုင်မည့် အလုပ်အကိုင်များမရှိခြင်း၊ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။ ချောင်းမှသဘာဝထုတ်ကုန် သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်ရင် ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊နည်းပညာများ မရှိခြင်းကြောင့် အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ ထုတ်ယူကြသည်။
မြို့နယ်အဆင့်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးနိုင်သည့် ဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ ရရှိနိုင်သည်။အပ်ချုပ်ဆံသ၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊လက်သမား/ပန်းရံ၊ ကျောက်ဖြတ်သင်တန်း၊ စက်ပြင် အစရှိသည့် သင်တော်သော သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသည်။	ရွာသားများသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့်အထိအတွေ့နည်းကြပြီး လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရေးအဆင့်အတန်း မပြည့်စုံကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ငွေကြေးအမြတ်များများရရှိနိုင်သည့် လုပ်ငန်းသာ စိတ်ဝင်စားမှုများကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများမရှိပဲ စိုက်ခင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဓိကရှိသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်ရန် အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ အရင်းအနှီးအားနည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်နိုင်ရည် အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ဇယား (၂၂) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုအခြေအနေ

စျေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးစျေး	အကြီးစားစျေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ကျေးရွာစျေး တွင်ခြေလျှင်၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	မြစ်ကြီးနားစျေးကြီး၌ကား၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏	၊မော်တော်ဆိုင်ကယ် များအသုံးနိုင်ပြီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကားလမ်း
အထောက်ပံ့များ	ကားလမ်း အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။	အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	နန်းကွေ့ကျေးရွာစျေးတွင်ပစ္စည်းအမယ်စုံရနိုင်သည်။	ပစ္စည်းအမယ်စုံများပြားစွာ ရရှိနိုင်သည်။
စျေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်းမွန်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။	ကောင်းမွန်စနစ်ကျပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၃) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြည်လည်ပေးဆပ်သည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်၊ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	အစိုးရ	တစ်နှစ်	တစ်လ၁ကျပ်	ပုံစံ(၇)ရှိရန်လိုအပ်	ပုံစံ(၇)မရှိသူများချေးငွေမရနိုင်။
သမဝါယမချေးငွေ	–	–	–	–	–
မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချေးငွေ	ရွာပိုင်ချေးငွေ	တစ်နှစ်	တစ်လ၁ကျပ်ခွဲ	မလိုအပ်	အာမခံနှစ်ဦးလိုအပ်သည်။
ငွေတိုးချေးသူ	ချေးငွေ	၃လမှတစ်နှစ်	တစ်လ၅ကျပ် မှ၁၀ကျပ်	လိုအပ်	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိသည်။
အပေါင်ဆိုင်		–	–	–	– –
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	အလျော့အတင်း ရှိသည်။	တစ်လ၅ကျပ် မှ၁၀ကျပ်	မလိုအပ်	လိုအပ်ချိန်အမြဲမချေးယူနိုင်ပါ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	လတ်	သီးနှံအထွက်တိုးရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားသည်။ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားကာ မြေဆီလွှာကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	စိုက်ခင်းသမားများ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြီး ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်ကို အသုံးချမှု အလွန်အားနည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	လတ်	သစ်တောများပြုန်းတီးလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဓိက ရေရယူသည့် စိမ့်စမ်းရေလျော့နည်းလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးမလုံလောက်မှုဖြစ်လာသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	-
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	လတ်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးလာသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအမှိုက်များအား သတ်မှတ်နေရာမှားနှင့် မြေတူးကျင်းများတွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုရှိသော်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်းများ အနည်းငယ်ရှိသည်။အသိပညာပေးခြင်းများ၊ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခြင်း၊အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများ ထားရှိဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လေ ကောင်းလေ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မီးဘေး	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ငလျင်	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
အအေးလှိုင်း	မြင့်	တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ပဋိပက္ခ	-		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နိမ့်	ရာသီလိုက် ကြက်၊ဝက်၊ဘဲရောဂါ ဘယကျရောက်မှုရှိတတ်သည်။	မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။မွေးမြူသူများမှ ရောဂါထိန်းချုပ်ရန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ဌက်ဖျား၊သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ရာသီလိုက်ဖျားနာရောဂါဖြစ်တတ်သည်။	ကျန်းမာရေးဌာနမှ ရောဂါများအကြောင်း ပညာပေးမှုများ အခါအားလျော်စွာ ရှိတတ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၆) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်ကျောင်းနေလူဦးရေ၏%
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၁၁	၈၀	၁၉၁	၂၅.၅%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၆၉	၆၆	၁၃၅	၁၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၉၄	၈၀	၁၇၄	၂၃.၂%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၉၇	၁၀၅	၂၀၂	၂၆.၉၆%
တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၅	၃၂	၄၇	၆.၂၇%
ပေါင်း	၃၈၆	၃၆၃	၇၄၉	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၇) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅-၉နှစ်)	**၃၈**	**၃၀**	**၆၈**	**၂၁.၆%**
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	**၄၆**	**၃၆**	**၈၂**	**၂၆.၁%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	**၅၀**	**၆၇**	**၁၁၇**	**၃၇.၂၆ %**

တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၁၅	၃၂	၄၇	၁၄.၉%
ပေါင်း	၁၄၉	၁၆၅	၃၁၄	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

ယခုကိန်းဂဏန်းများသည် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သည့်ကျောင်းသားများအရေအတွက်နှင့် ကျေးရွာပြင်ပကျောင်းများတွင် တက်ရောက်နေသည့်ကျောင်းသားအရေအတွက်များ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲထားသောအပိုင်းအတွက် စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%ကို သီးခြားတွက်ချက်ဖော်ပြရန်ခက်သဖြင့် %ကို မဖော်ပြထားပါ။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၈) ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်း
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	၃၀၀၀စတုရန်းပေ
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်၊ပျဉ်ခင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုမရှိ
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား** **မ** **ပေါင်း**
	၁၇ ၁၇

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာ

ဇယား (၂၉) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျေးရွာရှိ အစိုးရခန့်ဆရာမ(၁၇)ရှိပြီးဆရာ/ဆရာမအင်အားလုံလောက်မှုရှိသည်။
တပည့်-ဆရာအချိုး	မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျား- ၊မ- စုစုပေါင်း- ဦးတွက် ဆရာ/မ-၁၇ဦးရှိသ တပည့်-ဆရာအချိုးအချိုးကျဆရာမျာလုံလောက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မနှစ်က ကျောင်းထွက်သည့် ကျောင်းသားမရှိသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ သုညဖြစ်သည်။

မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ကာလက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ဗလာစာအုပ်နှင့်ကျောင်းသုံးပုံနှိပ်စာအုပ်များကို အခမဲ့ ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှကျောင်းသားများကို ပံ့ပိုးသည့် အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်၍ ကျောင်းမတက်ရသည့် ကျောင်းသားအနည်းငယ်ရှိသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းက လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုရှိကောင်းမွန်သည်။ ကျောင်းပညာရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေးမှုရှိသော်လည်း ပိုမိုထိရောက်သော အကောင်အထည်ဖော်မှုများကိုအလေးထားဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၀) ကျေးရွာ၏ အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ၂။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ၃။ငှက်ဖျား ၄။Covid-19ရောဂါ

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၁) ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံး အဆောက်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း	(၂) ရှိ	ကုတင်(၅၀)ဆန့်	လုံလောက်မှုမရှိ သူနာပြု	နန်းကွေ့ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးခန်း	
မြို့နယ်ဆေးရုံ	(၅)မိုင် မြစ်ကြီးနားမြို့	ကုတင်(၅၀၀)ဆန့်	ဆရာဝန်/ကျန်းမာရေးမှူး၊သူနာပြု ၊သားဖွားဆရာမ၊ကျန်းမာရေးလုပ်သား	လုံလောက်မှုရှိ	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၂) ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	-	ကောင်း၊ဓါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	-	-	-	
တုံကင်	-	-	-	-	-	
အဝီစိတွင်း၊(စက်တပ်)	၂၆	-	-	Â	Â	
အဝီစိတွင်း၊(တုံကင်)	၆၄	-	Â	Â	Â	
စက်တွင်း (မော်တာသုံး)	-	-	-	-	-	
ကန်	-		-	-	-	
မြစ်/ချောင်း	-	-	-	-	-	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-	-				

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၃) ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ရေဆွဲအိမ်သာ	-	
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၁၆	ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကိုအုတ်ဖြင့် ဆောက်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မြေတူးအဖုံးဖုံးပြီးဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
အခြား	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော ခုနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး		လမ်းအရှည်(မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၂	သင့်	၂နှစ်မှ၅နှစ်ထက်	-	Â	(၁-၅)မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်	၂နှစ်မှ၅နှစ်ထက်		Â	(၁-၅)မိုင်
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၂	သင့်	၅နှစ်ထက်	-	Â	(၁-၅)မိုင်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော ခုနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	လမ်းအရှည်(မိုင်)
ဆိပ်ခံတံတား	–	–	–	–	–	–
ကွန်ကရစ်တံတား	(၂၁'×၁၂'×၉')	ကောင်း	ဖြစ်မှာနှစ်	Â	–	–
သစ်သားတံတား	–	–	–	–		
ဝါးတံတား	–	–			–	
ကြိုးတံတား						
ရေပြွန်		–	–	–	–	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၈.၂)ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၅) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း/မြစ်ချောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–

၁-လှေ၊သမ္ဘာန် ၂-မော်တော် ၃-သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၆) ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	တရက်ကား	အိမ်စီးကား	ထော်လာကျီ	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	စက်ဘီး	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	နွားလှည်း	စက်လှေ
အရေအတွက်	–	၁၈	၂	၁၅၀	၂၀	၄	၁၈	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၇) ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၉၇	-	-
ဆိုလာစနစ်	၁၃	သင့်	ရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၀	သင့်	ရှိ
ဖယောင်းတိုင်	-	-	-
အခြား	-	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းမရှိပါ။ လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မိမိတတ်နိုင်သည့် ဆိုလာအရွယ်အစားအမျိုးအစားဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြသည်။အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်စက်များဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲကြသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၈) ကျေးရွာ၏ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၁၆	-	၅၂	လိုင်းကောင်း ရနိုင်	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၃၉) ကျေးရွာ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဘောလုံးကွင်းများရှိခြင်း၊ရာသီအလိုက်ပွဲတော်များကျင်းပခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးမှုရှိသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာရှိလူငယ်များသည် ဘာသာရေးအဖွဲ့အလိုက် လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များသည် ယုံကြည်ရာ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းအလိုက် ဘာသာရေးလုပ်ငန်း၊

		ပွဲတော်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။
အားကစားပစ္စည်းများလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်း၊ခြင်လုံးကွင်းများ ရှိပြီး အားကစားပြိုင်ပွဲများ ရာသီအလိုက် ကျင်းပပေးရာတွင် လူငယ်များလည်းတန်းတူပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများရှိသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်များသည် မိမိလူမျိုးစု ရိုးရာပွဲတော်ရက်များတွင် ရိုးရာအကများ ဖျော်ဖြေကပြခြင်း၊ ရိုးရာအဝတ်အစားများဝတ်ဆင်ပါဝင်ကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမှီမှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ သို့သော်ဘုရားကျောင်းတွင်ဗဟုသုတများလက်လှမ်းမှီသည်။အင်တာတက်လိုင်းများမှ သတင်းများ၊နည်းပညာများကို သင်ယူနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၀) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေးNetwork၊ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းများ၊အင်တာနက်များအား ရရှိအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ရှိသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ရဲစခန်းနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	သာမာန်	အနည်းငယ်ရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)
မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်သာမာန်ခိုးမှုသာဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အခြားကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း မရှိပါ။

၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ဇယား (၄၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
á ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	á ကျေးရွာတွင် ကြီးမားသော ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။ ဒေသတွင်း ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရောင်းဝယ်ရေးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုလုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အခြေအနေကောင်းဖြစ်သည်။
á နေရာတည်ရှိမှုနှင့်ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	á ကျေးရွာသည် ကားမိုင်မြို့နှင့်မိုးကောင်းမို့သို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏လယ်ယာထွက်ကုန်များနှင့်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတို့အတွက်ထိရောက်မှုရှိသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက်လည်း ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
á သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	á မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သည်။ လယ်ယာ မှစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို လွယ်လင့်တကူ သယ်ပို့နိုင်သည်။တောတောင်များရှိသဖြင့် သဘာဝဆေးဘက်ဝင် အပင်များနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိပ်များ အတင့်အသင့် ရရှိပါသည်။
á ဆက်သွယ်ရေး	á ကျေးရွာသားများသည် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းကွန်ယက်များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာထွက်ကုန်များ၊ သွင်းအားစုများအတွက် ဈေးကွက်သတင်း ရရှိနိုင်ကြသည်။ အင်တာနက်ကို ချိတ်ဆက်ပြီး တစ်ရွာလုံးအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ အခြား သိလိုသော သတင်းအချက်အလက်၊ ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။
á လူဦးရေ	á ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အရွယ်လုပ်သားအင်အားရှိသည်။ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြင့်တင်သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် လူ့အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။

á ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	á ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဆရာ/မ အင်အားလည်း လုံလောက်မှုရှိပြီး မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းထွက်မှုလည်း မရှိပါ။
á ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	á ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၂၀ခုနှစ်၊ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်းမရှိပေ ကျောင်းသားများအတွက်လည်း ညဖက် စာကျက်စာဖတ်ရန် အထောက်အခက်အခဲ ဖြစ်စေသည်။ ထင်းလှောင်စာ၊ ဖယောင်းတိုင်သုံးစွဲမှုတို့ လျော့နည်းသွားပြီး မီးဘေး အန္တရာယ် လျော့နည်းစေပါသည်။ ကျေးရွာသား ၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားလာစေရန် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
á သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကန့်သတ်ချက်များ	á ကျေးရွာတွင် လက်ရှိစိုက်ပျိုးမြေယာအပြင် ထပ်မံပြီးမြေယာဖော်ထုတ်နိုင်မည့် မြေလွတ်များမရှိတော့ပါ။ စိုက်ပျိုးရေအတွက် မိုးရေသာ အသုံးပြုရပြီး ဆည်ရေမြောင်းမရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု ပြဿနာရှိပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးခံနိုင်သည့် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ပြီး သီးနှံထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းစေပါသည်။
á ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	á ကျေးရွာတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတရားအသိအမြင်များ အားနည်းခြင်းတို့ရှိကာ ရလာဒ်ကောင်းများထွက်ရှိရေးတွင် အဟန့်အတား ဖြစ်စေပါသည်။
á နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်း	á မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်လာရောက်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း အားနည်းတတ်သည်။ ရာသီလိုက်ဖျက်ပိုးများကျရောက်မှုများအတွက် ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ စိုက်ခင်းသမားများအနေဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူသုံးစွဲကြသည်။အဆိုပါပိုးသတ်ဆေးများသည် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးတွင် ထိရောက်မှု အားရကျေနပ်မှု နည်းကြပါသည်။
á မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု	á ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်မရှိသည့် လူငယ်၊လူလတ်ပိုင်းအချို့သည် ဝယ်ယူရလွယ်ကူသည့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုရှိကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် အသိပညာ ဗဟုတုသ အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်လုပ်သည့် လူရွယ်များ မူးယစ်သားကောင်အဖြစ် ရောက်ရှိမှု ရှိပါသည်။

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ • သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်း၊	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရရှိရေး • နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း၊	• ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်း နည်းခြင်း၊ မျိုးစပါးများ ဝယ်ယူ	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများရရှိရေးနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရေး အတွက် လယ်သမားအဖွဲ့မှဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်း • သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း
		• စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊	• ဆည်ရေမြောင်းတည်ဆောက်ရန် ချောင်းရေရှိခြင်း	သတ်ဖြင့်သာ ရရှိခြင်း	•ဆည်ရေမြောင်းများတည်ဆောက်နိုင်ရေး မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့စည်းနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	
		•ရောဂါပိုးမွှားများကျရောက်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း	•ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်း နည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများရရှိရေးအတွက်လယ်သမားအဖွဲ့မှဆောင်ရွက်ခြင်း	
၂။	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ• •ရာသီအလိုက်ရောဂါ • မွေးမြူရေးနည်းပညာ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးနည်း	ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံမှုအားနည်းခြင်း၊ ချိတ်ဆက်ဆောင်အသိနည်းခြင်း၊	• ကုသရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများနှင့် ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • ပိုးသတ်ဆေးများ လွယ်ကူစွာလက်လှမ်းမှီခြင်း၊	• မွေးမြူရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ဝန်ထမ်းနည်းပါးခြင်း၊	• ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနိုင်ရေးအလေးထားဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မွေး/ကုဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုရရှိအောင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	•မွေးမြူရေးပညာပေးသင်တန်း

၃။	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော၀င်ငွေရလုပ်ငန်းများ • အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်း၊	• အတတ်ပညာ၊အသိပညာများနည်းပါးခြင်း၊ • ပုံမှန်၀င်ငွေရအလုပ်နည်းပါးခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အရွယ်ဦးရေများခြင်း၊ • ကျေးရွာတည်နေရာအားသာချက်ကြောင့်စျေးနှင့်လမ်းလှမ်းမီခြင်း၊	• လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • စျေးကွက်ထိုးဖောက်မှုအသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊	• သက်မွေး၀မ်းကျောင်းသင်တန်းများရရှိစေခြင်း၊ • ထုတ်လုပ်သူများနှင့်၀ယ်ယူသူများအကြားအဆက်အသွယ်ရှာပေးခြင်း	စိုက်/မွေးမဟုတ်သော၀င်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေရေး • အသက်မွေး၀မ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးခြင်း၊
၄။	လူငယ်၊ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား • မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲလူငယ်များလာခြင်း၊	• တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းပါးသည့်မှော်နယ်မြေများတွင်အလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ • အသိပညာဗဟုသုတ • အလုပ်လက်မဲ့များခြင်း၊	•အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လူငယ်လူရွယ်များရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့လာသင်ယူနိုင်ရေးအထောက်အပံ့နည်းခြင်း၊ အားကစားများမရှိခြင်း •ကျေးရွာစာကြည့်ခြင်း	•အုပ်ချုပ်ရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ရန်ပုံငွေရရှိရေးအတွက်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေများများဖတ်ရှုလေ့လာချင်စိတ်ရှိအောင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊	• ကျေးရွာအားကစားကွင်းခြံခတ်ခြင်း • ကျန်းမာရေးအားကစားပစ္စည်းများရရှိရေး • ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း •မူးယစ်ဆေး၀ါးအသိပညာပေးသင်တန်း
၅။	ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ					
	•ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊	• နဂိုရလမ်းအမာခံရှိနေခြင်း၊		•ရန်ပုံငွေများလျာထားတင်ပြနိုင်ရေးတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	•ကျေးရွာတွင်းလမ်းသဲကျောက်လမ်းခင်းခြင်း •ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း
	• မိုးတွင်းကာလသွားလာရခက်ခဲခြင်း	•တံတားမရှိခြင်း	•အလုပ်သမားများလွယ်ကူစွာဌားရမ်းနိုင်ခြင်း	•ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း	•ရန်ပုံငွေတင်ပြတောင်းခံဆောက်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းတံတားတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်ချဉ်းကပ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း • နန်းကွေ့-နောင်းပုံကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းရေနုတ်မြောင်းနှင့်ရေပြွန်များတည်ဆောက်ခြင်း • နယ်မြေ(၇)ပေ(၆၀၀)ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း

၆။ ပညာရေးကဏ္ဍ

•ကျောင်းစာသင်ခုံ ပရိဘောဂများလုံလောက်စွာမရှိခြင်း

ကျောင်သားဦးရေများလာခြင်း

• ကစားကွင်းပြုပြင်ထား

•ကျေးရွာတွင် ပစ္စည်းများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်

•ကျေးရွာတွင်ရန် ပုံငွေမရှိခြင်း

•ပညာရေးဦးစီးဌာန၊ကျောင်း အကျိုးတော်ဆောင်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ရန်ပုံငွေရှာခြင်း

ကျောင်စာသင်ခုံ၊ပရိဘောဂ လုံလောက်စွာရရှိရေး

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၂၀၊ဖေဖော်ဝါရီလ

၂။ ၂၀၂၁ခု၊ဖေဖော်ဝါရီလ နောင်းပုံကျေးရွာတွင်ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊